
Poročilo prve nacionalne raziskave 2023/2024 o izkušnjah staršev, otrok in mladostnikov z bolnišničnim zdravljenjem

Kvantitativna analiza

Kazalo

Uvod.....	4
O raziskavi.....	4
Metodologija	5
Rezultati raziskave	6
Starši otrok 1 mesec – 8 let.....	7
Demografski podatki.....	7
Otroci 9-13 let.....	14
Demografski podatki.....	14
Mladostniki 14-18.....	19
Demografski podatki.....	19

Seznam grafov

Graf 1: Število vseh veljavno izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah - starši.....	7
Graf 2: Sorodstveno razmerje starša/skrbnika/spremljevalca do otroka v odstotkih.....	8
Graf 3: Starost starša/skrbnika/spremljevalca v odstotkih.....	8
Graf 4: Dosežena izobrazba starša/skrbnika/spremljevalca v odstotkih.....	9
Graf 5: Tip sprejema otroka v bolnišnico v odstotkih	9
Graf 6: Spol otroka v odstotkih.....	10
Graf 7: Starost otroka v odstotkih.....	10
Graf 8: Število hospitalizacij otroka v katerikoli ustanovi v odstotkih	11
Graf 9: Prisotnost kronične bolezni pri otroku v odstotkih.....	11
Graf 10: Jezik, ki ga govorijo v domačem okolju.....	12
Graf 11: Odstotek veljavno izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah – otroci 9-13 let	14
Graf 12: Spol otroka v odstotkih.....	15
Graf 13: Starost otrok kategorije 9-13 let v odstotkih	15
Graf 14: Prisotnost kronične bolezni pri otroku v odstotkih.....	16
Graf 15: Odgovori na vprašanje »Ali si sedaj prvič prespal v bolnišnici?« v odstotkih	16
Graf 16: Govorjeni jezik domačega okolja v odstotkih	17
Graf 17: Odstotek vseh izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah	19
Graf 18: Spol v odstotkih.....	20
Graf 19: Starost v odstotkih	20
Graf 20: Prisotnost kronične bolezni v odstotkih	21
Graf 21: Prvo bivanje v katerikoli bolnišnici v odstotkih.....	21
Graf 22: Govorjeni jezik domačega okolja v odstotkih.....	22

Seznam tabel

Tabela 1: 32 kazalnikov ankete PREMs - starši v bolnišnicah	13
Tabela 2: 29 kazalnikov ankete PREMS v bolnišnicah - otroci	18
Tabela 3: 31 kazalnikov ankete PREMS v bolnišnicah - mladostniki	23

Priloge

Priloga 1: Definicija kazalnikov raziskave PREMS - starši	24
Priloga 2: Definicija kazalnikov raziskave PREMS - otroci	26
Priloga 3: Definicija kazalnikov raziskave PREMS - mladostniki.....	27

Poročilo pripravila:

Eva Murko
Marcel Kralj

Uvod

Sodobni zdravstveni sistemi se osredotočajo na paciente in jih postavljajo v središče zdravstvene oskrbe, kar poudarja tudi Resolucija o zdravstvenem varstvu 2016–2025 "Skupaj za družbo zdravja". Več vplivnih publikacij je poudarilo osredotočenost na izkušnjo pacientov kot ključno za krepitev zdravstvenih sistemov, tako kot pomemben in vreden cilj sam po sebi kot tudi kot odziv na ugotovljene težave v kakovosti, varnosti ali učinkovitosti. Zaradi tega trenda so se naravno povečali naporji za merjenje izkušnje pacientov. V središču teh prizadevanj je spoznanje, da so pacienti sami najbolj usposobljeni za podajanje informacij o tem, kaj jim je pomembno in kako dojemajo različne elemente svojih interakcij z zdravstvenimi delavci. Izkušnje pacientov se lahko razlikujejo od kvalitativnih informacij, zbranih preko intervjujev ali fokusnih skupin, do velikih kvantitativnih podatkov, pridobljenih iz standardiziranih anket.

PREMs (Patient reported experience measures) so anketna orodja, ki se uporabljajo za beleženje pacientovih dojemov o različnih elementih zdravstvene oskrbe, ki so jih prejeli. So ločeni od anket o zadovoljstvu, ki tipično odražajo bolj subjektivno mnenje pacienta.

NIJZ zato od leta 2019 izvaja nacionalne raziskave o izkušnjah pacientov v specialističnih ambulantah in akutnih bolnišnicah. Namen teh raziskav je posredno izboljšati kakovost in varnost zdravstvene oskrbe ter omogočiti zdravstvenim delavcem vpogled v svoje delo skozi oči pacientov. NIJZ je oblikoval tudi spletno mesto Moja izkušnja, naše zdravstvo (<https://nijz.si/podatki/podatkovne-zbirke-in-raziskave/prems/>), kjer so zbrani rezultati za Slovenijo.

O raziskavi

NIJZ je v letu 2018 začel s projektom »Izdelava orodij in vzpostavitev mehanizmov za spremljanje izkušenj pacientov (PREMs) ter samooceno pacientov po določenih posegih (PROMs, Patient reported outcome measures)«, kjer je sodeloval z nizozemskim inštitutom NIVEL. Leta 2019 je NIJZ izvedel prvo nacionalno raziskavo o izkušnjah odraslih pacientov z zunajbolnišnično specialistično zdravstveno obravnavo, v kateri je sodelovalo preko 8.000 pacientov in 149 zdravstvenih izvajalcev. V istem letu je NIJZ izvedel tudi raziskavo o izkušnjah odraslih pacientov z zdravstveno obravnavo v akutnih bolnišnicah. NIJZ je nato izvajal tovrstne raziskave vsako leto ter tako posredno prispeval k dvigu kakovosti zdravstvenih storitev v specialističnih ambulantah in akutnih bolnišnicah.

Z ozirom na uspešnost in dobro sprejetost raziskav o izkušnjah odraslih pacientov z zdravstvenim sistemom pri različnih deležnikih smo PREMs raziskave razširili na pediatrično populacijo.

Namen raziskave je bil dobiti vpogled v izkušnje z bolnišničnimi zdravstvenimi obravnavami neposredno s strani pediatričnih pacientov. V Sloveniji smo zato avgusta 2021 imenovali delovno skupino pri NIJZ za implementacijo PREMs instrumentov pri hospitaliziranih

pediatričnih pacientih. Delovno skupino so sestavljali strokovnjaki s področja pediatrije, javnega zdravja, psihologije, metodologije in statistike.

Odločili smo se, da glede na omejene vire, velikost pediatricne populacije in delovanje slovenskega zdravstvenega sistema ne bomo razvijali lastnih inštrumentov za merjenje izkušenj otrok, ampak da smo med možnimi tujimi inštrumenti izbrali najboljše primere vprašalnikov za prevod in adaptacijo v slovenskem prostoru. Oblikovali smo tri vprašalnike in sicer spletni vprašalnik za starše otrok, starih 0 (1 mesec) do 8 let, papirnat vprašalnik za otroke, stare 9-13 let in spletni vprašalnik za mladostnike, stare 14-18 let. V letu 2022 smo izvedli kognitivno testiranje vseh treh vprašalnikov ter razvili metodologijo raziskave. Med oktobrom in decembrom 2022 je nato potekala pilotna raziskava o izkušnjah pediatricnih pacientov oz. njihovih staršev z zdravstveno obravnavo v akutnih bolnišnicah v štirih pilotnih okoljih (Pediatricna klinika UKC Ljubljana, UKC Maribor, SB Jesenice in SB Slovenj Gradec). Na podlagi rezultatov in izkušenj pilotne raziskave smo septembra 2023 pričeli z izvedbo nacionalne raziskave, ki je potekala do 15.3. 2024 v 13 akutnih bolnišnicah oz. 25 različnih pediatricnih oddelkih.

Vprašalniki za vse tri starostne skupine so dosegljivi na naslednji povezavi: <https://nijz.si/podatki/podatkovne-zbirke-in-raziskave/kdaj-kje-in-kako-je-potekala-pediatricna-raziskava-prems-2023-2024/>

V nadaljevanju opisujemo kvantitativne rezultate te raziskave, rezultati kvalitativne analize pa so na voljo tukaj: <https://nijz.si/publikacije/izkusnje-pediatricnih-pacientov-z-bolnisnicno-obravnavo-2023-2024/>

Metodologija

Nacionalni inštitut za javno zdravje je med 15. septembrom 2023 in 15. marcem 2024 izvedel raziskavo o izkušnjah pediatricnih pacientov z bolnišnično obravnavo. Raziskava je potekala na vseh pediatricnih oddelkih, razen na oddelkih intenzivne nege, psihiatričnih in neonatalnih oddelkih. Vključenih je bilo 25 pediatricnih oddelkov splošnih bolnišnic in univerzitetnih kliničnih centrov, ki so del javne zdravstvene mreže. K sodelovanju so bili vabljeni pediatricni oddelki splošnih bolnišnic, pediatricni klinični oddelki oz. službe obeh Univerzitetnih kliničnih centrov ter specializirana bolnišnica OB Valdoltra. V UKC Ljubljana so bili v raziskavo vključeni tudi dislocirani pediatricni oddelki na Očesni kliniki, Ortopedski kliniki, Kliniki za infektivne bolezni in vročinska stanja in na Kliniki za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo.

Za izvedbo raziskave smo dobili soglasje nacionalne Komisije za medicinsko etiko.

V raziskavo so bili vključeni vsi otroci in mladostniki (stari 1 mesec do 18 let), ki so v času raziskave prespali vsaj eno noč v eni izmed akutnih bolnišnic v Sloveniji, z izjemo pacientov,

ki so se zdravili na intenzivnem in neonatalnem oddelku, ter otrok, ki so bili hospitalizirani na pedopsihiatričnih oddelkih/enotah. Za otroke, stare 1 mesec do 8 let, so na vprašalnik odgovarjali starši/skrbniki, otroci in mladostniki od 9. leta starosti dalje pa so na vprašalnik odgovarjali samostojno. Raziskava je potekala v spletni obliki, deloma pa tudi v papirni obliki, ter je bila prilagojena kognitivnim zmožnostim otrok in mladostnikov.

Po končani bolnišnični obravnavi ob odpustu iz akutne bolnišnice, kjer je bil otrok ali mladostnik hospitaliziran, je medicinska sestra vsakemu pacientu v starosti skupini 9–13 let vročila kuverto s papirnatim vprašalnikom, vabilom ter povratno pisemsko ovojnico s plačano poštnino, in ga povabila k sodelovanju v raziskavi. Vprašalnik je bil oblikovan tako, da je bil primeren za njihove kognitivne zmožnosti, prav tako pa je vključeval zanimive vizualne elemente, da bi spodbujal njihovo sodelovanje.

Staršem mlajših otrok (1 mesec do 8 let) ter mladostnikom, starim 14–18 let je medicinska sestra dala kuverto z vabilom za sodelovanje v spletni raziskavi ter geslom oz. QR kodo za neposredno dostopanje do raziskave z uporabo mobilnega telefona, i-pada itd. Vprašalnik za mladostnike je bil zasnovan tako, da je bil primeren za njihovo starostno skupino, opremljen s stripovskimi elementi in jim je omogočil enostavno deljenje njihovih izkušenj.

Na obeh spletnih vprašalnikih so bili vnaprej izpisani podatki o bolnišnici ter oddelku. V času raziskave je bila na voljo telefonska številka NIJZ in e-naslov, kamor so pacienti, njihovi starši/spremljevalci pa tudi izvajalci lahko poklicali v primeru vprašanj.

Bolnišnicam in obema univerzitetnima kliničnima centroma smo skupno distribuirali 18.000 kuvert z vabili za sodelovanje za vse tri starostne skupine.

Raziskava je bila izvedena popolnoma anonimno, kar pomeni, da v nobenem trenutku nismo imeli dostopa do imen in priimkov pacientov. Zdravstveni delavci niso imeli možnosti vpogleda v osebne odgovore pacientov, prav tako njihovo sodelovanje ali ne-sodelovanje ni imelo vpliva na zdravstveno oskrbo.

Rezultati raziskave

Na raziskavo se je odzvalo in veljavno izpolnilo papirnati ali spletni vprašalnik skupno 1.890 otrok oz. njihovih staršev, od tega 1.020 staršev, 564 otrok, starih 9–13 let in 306 mladostnikov, starih 14–18 let. Izračunana je bila groba stopnja odzivnosti, ki znaša cca. 17,5 %.

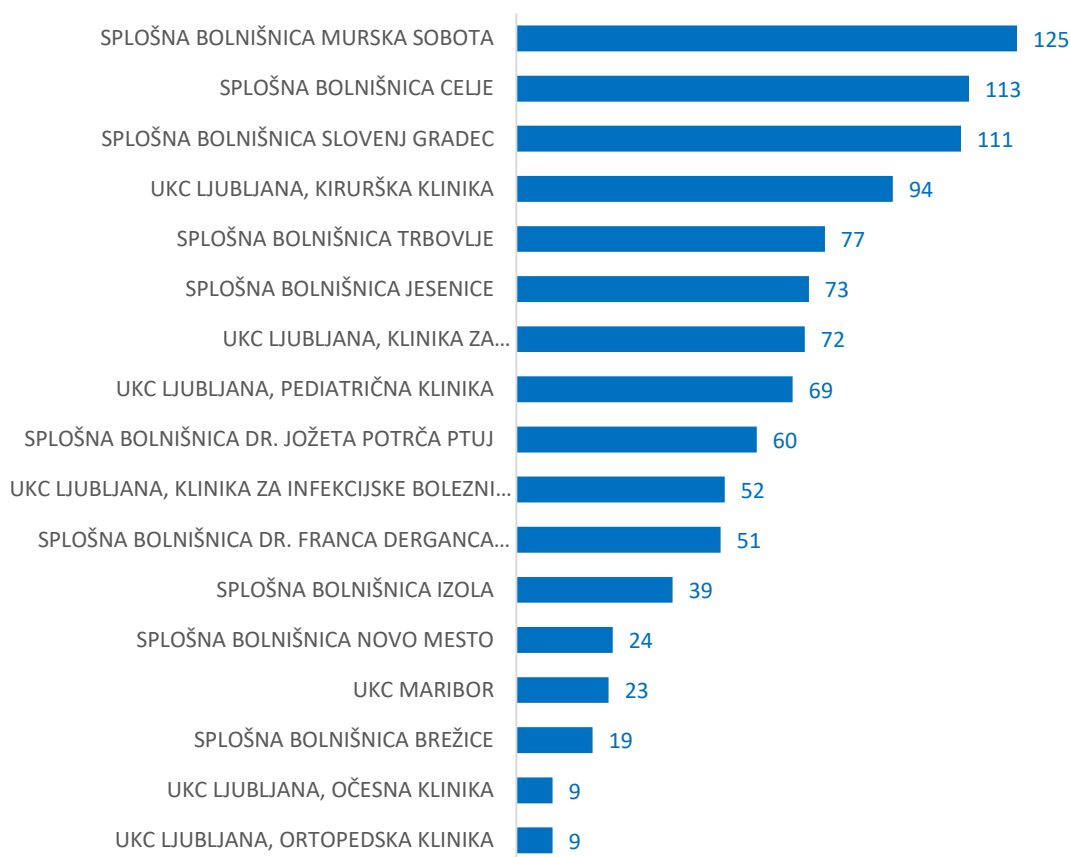
Metodološko poročilo, vključno s statistično analizo nacionalne raziskave o izkušnjah pediatričnih pacientov z obravnavo v bolnišnici 2023 je na voljo na naslednji spletni strani:

[Metodologija-raziskave-PREMS-PED-Izkusnje-pediaticnih-pacientov-z-obravnavo-v-bolniscnici-2023.pdf](#)

Starši otrok, v starosti 1 mesec – 8 let

Na raziskavo se je odzvalo in veljavno izpolnilo spletni vprašalnik skupno 1.020 staršev oz. skrbnikov (graf 1).

Št. veljavno izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah

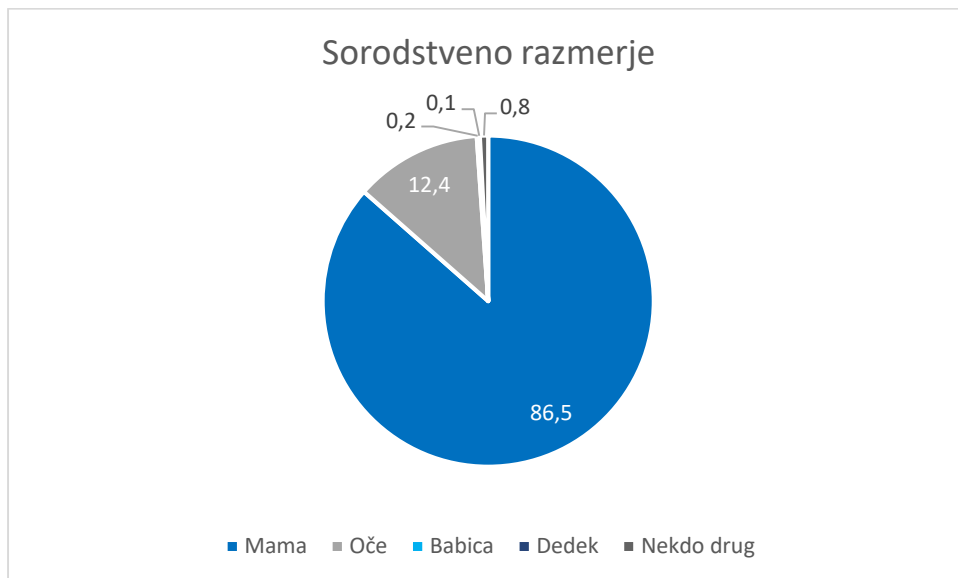
Graf 1: Število vseh veljavno izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah - starši

Demografski podatki

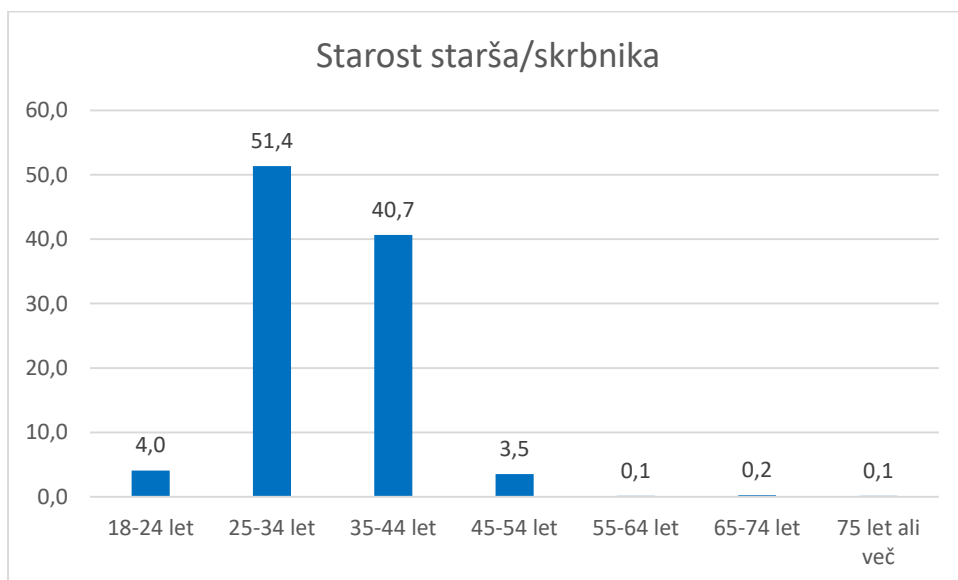
Med starši otrok starih 1 mesec do 8 let, ki so sodelovali v raziskavi, je bilo preko 85% mater in cca. 12% očetov (graf 2). 62,6% staršev oz. skrbnikov je imela višjo, visoko ali univerzitetno izobrazbo (graf 4). 77% otrok je bilo nujno sprejetih, pri 23% otrok pa je šlo na načrtovan sprejem v bolnišnico (graf 5). 52,8 % otrok je bilo dečkov, 46,6% otrok pa deklic (graf 6). Najpogostejša starost otroka je bila pod enim letom (21% otrok) ter eno leto (18,9%) (graf 7). 74,2 % otrok je bila prvič hospitalizirana (graf 8) in več kot 75% otrok ni imelo kronične bolezni (graf 9). Preko 92% staršev oz. skrbnikov je navedlo, da v domačem okolju govorijo slovenski jezik (graf 10).

Primer vprašalnika, ki so ga starši prejeli po obravnavi, je dostopen na spletni strani [Moja izkušnja, naše zdravstvo](#), na kateri se nahajajo tudi podrobnejše informacije o raziskavi.

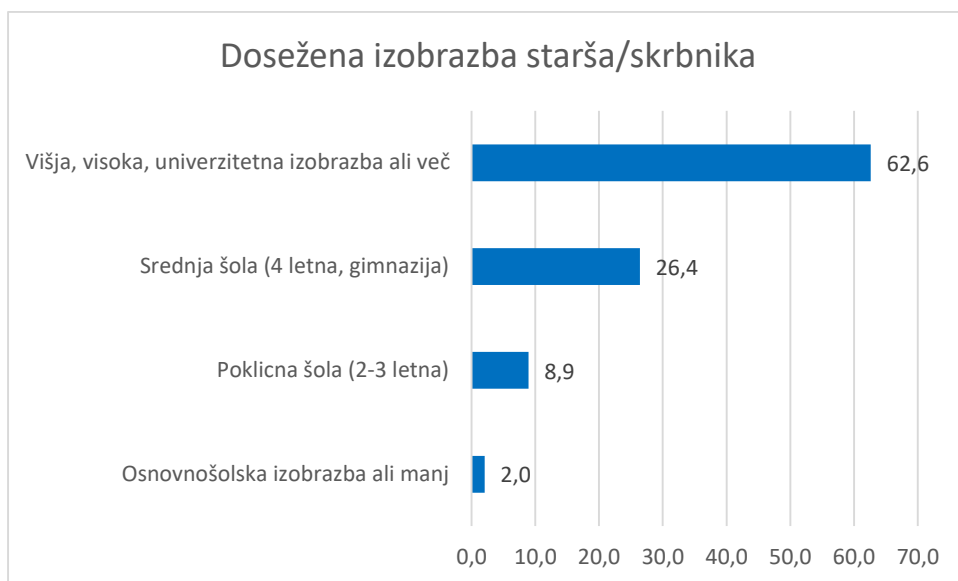
Tabela 1 prikazuje izvleček rezultatov za vseh 32 kazalnikov za starše otrok 0-8 let.

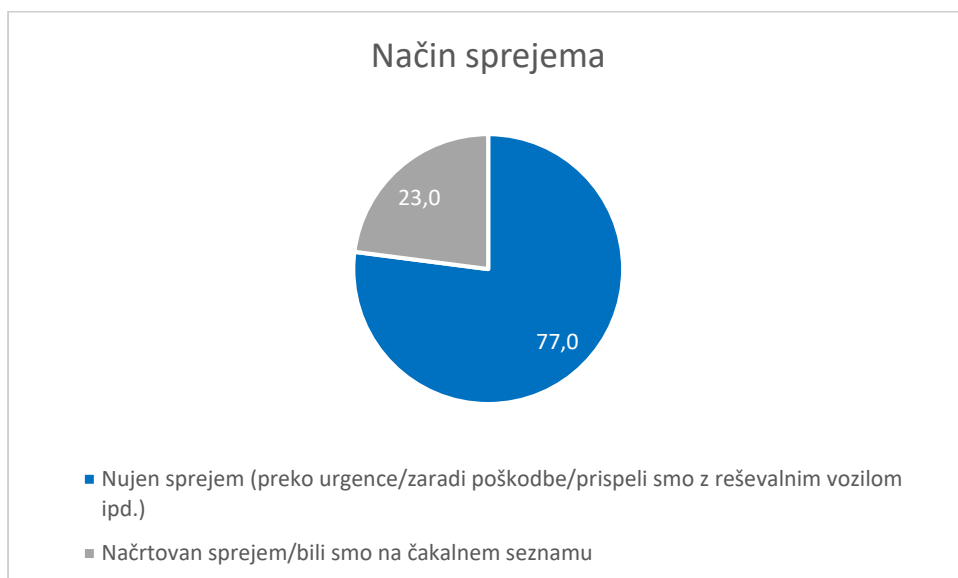
Graf 2: Sorodstveno razmerje starša/skrbnika/spremljevalca do otroka v odstotkih

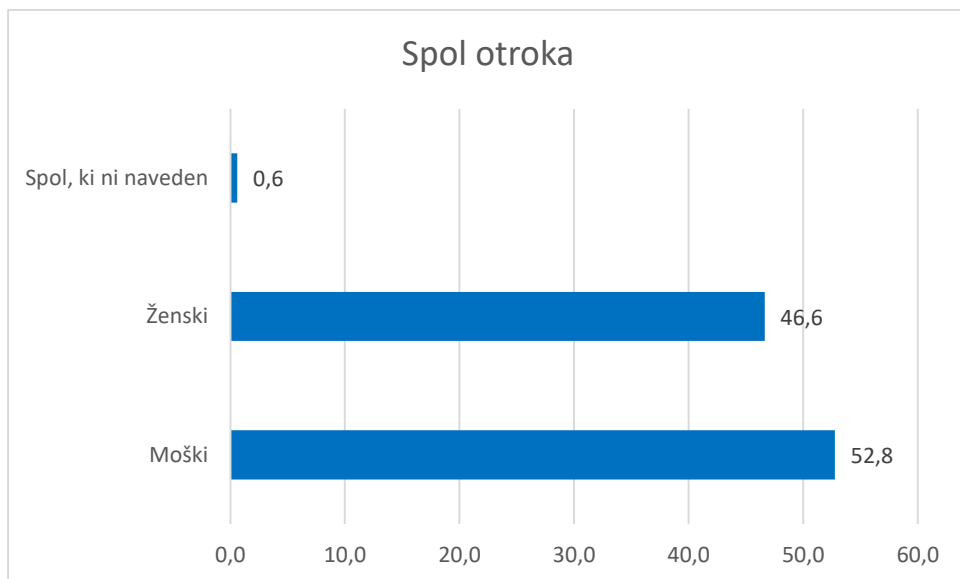
Graf 3: Starost starša/skrbnika/spremljevalca v odstotkih

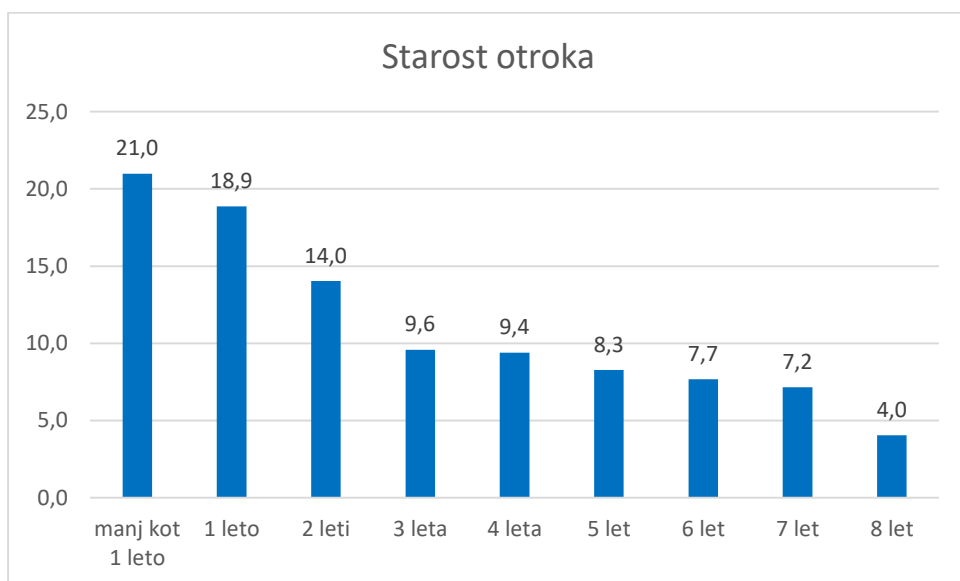
Graf 4: Dosežena izobrazba starša/skrbnika/spremljevalca v odstotkih

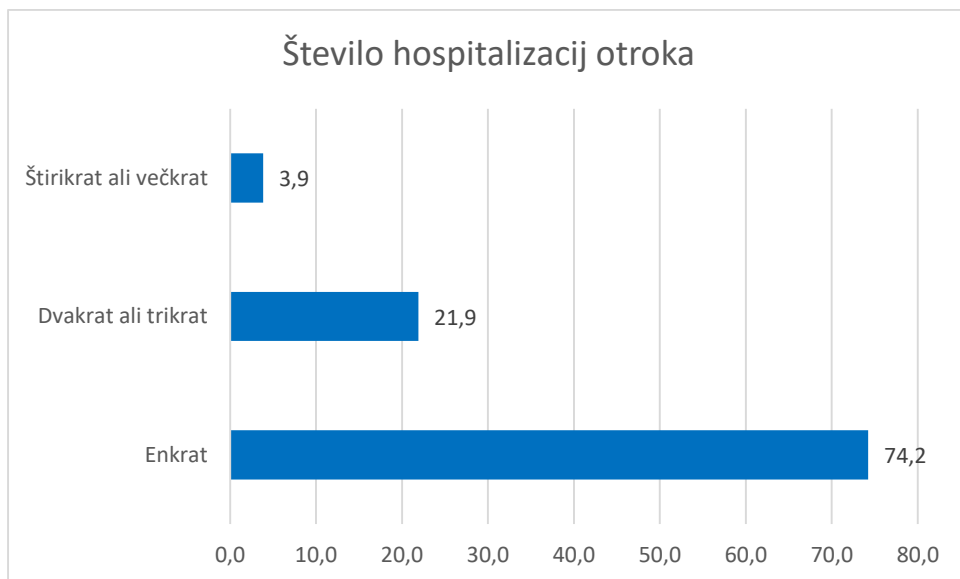
Graf 5: Tip sprejema otroka v bolnišnico v odstotkih

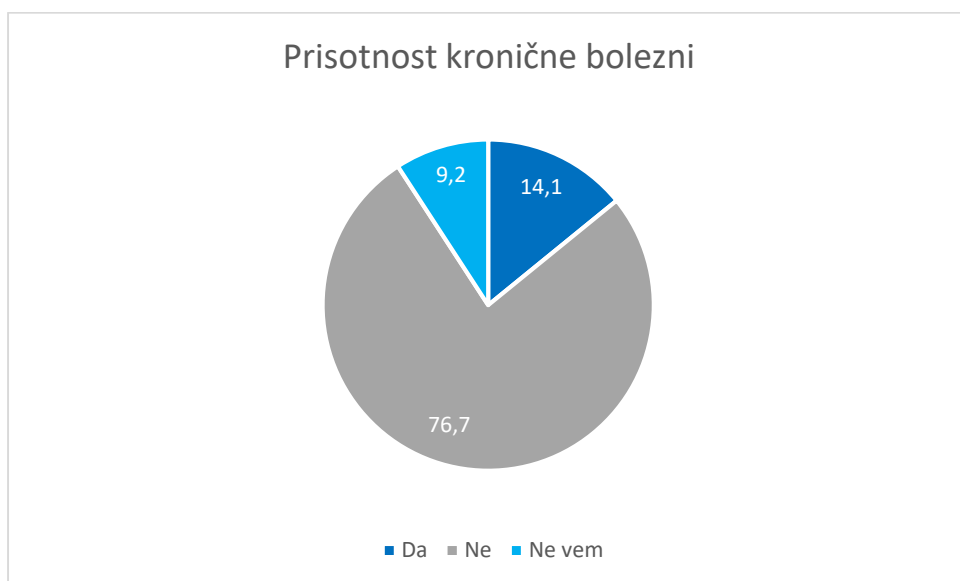
Graf 6: Spol otroka v odstotkih

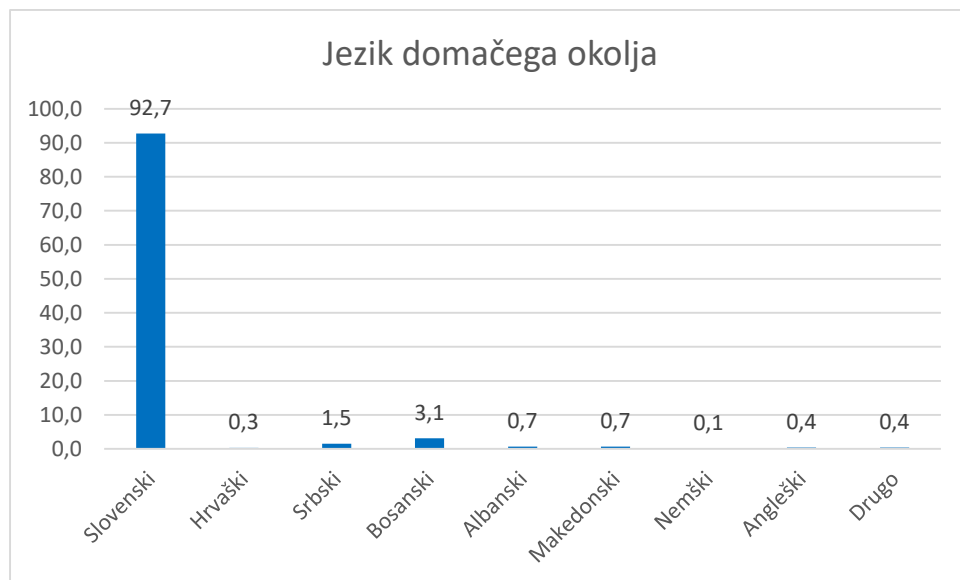
Graf 7: Starost otroka v odstotkih

Graf 8: Število hospitalizacij otroka v katerikoli ustanovi v odstotkih

Graf 9: Prisotnost kronične bolezni pri otroku v odstotkih

Graf 10: Jezik, ki ga govorijo v domačem okolju

Tabela 1: 32 kazalnikov ankete PREMs - starši v bolnišnicah (več o definicijah kazalnikov v prilogi 1)

	Opis	%	n
K1	Oddelek, na katerem je bil otrok, je bil primerno opremljen oz. ustrezno prilagojen fizičnim ali zdravstvenim potrebam otroka	76,0%	970
K2	Bolniška soba in oddelek, kjer je bival otrok, sta bila zelo čista	80,3%	1.019
K3	Otroku so med oskrbo in zdravljenjem zagotovili zasebnost	84,6%	1.019
K4	V bolnišnici je bilo dovolj dejavnosti, s katerimi se je otrok lahko ukvarjal	59,6%	949
K5	Bolnišnično brezžično (WiFi) omrežje je bilo dovolj dobro, da sva lahko jaz ali otrok na spletu počela, kar sva želela	53,2%	665
K6	S svojim otrokom sem lahko preživel toliko časa kot sem želel	98,1%	1.002
K7	Člani osebja, ki so zdravili mojega otroka, so se ob prvem stiku predstavili.	83,1%	1.018
K8	Člani osebja, ki so zdravili mojega otroka, so mi razumljivo razložili, kako bosta potekala oskrba oz. zdravljenje otroka	71,0%	1.020
K9	Člani osebja, ki so zdravili mojega otroka, so komunicirali z njim tako, da jih je lahko razumel	75,7%	958
K10	Zdravstveno osebje je skupaj z mano pripravilo načrt oskrbe oz. zdravljenja mojega otroka	80,1%	949
K11	Zaupal sem članom osebja, ki so zdravili mojega otroka	86,4%	1.018
K12	Zdravstveno osebje me je vključevalo v odločanje o oskrbi oz. zdravljenju mojega otroka	59,4%	1.013
K13	Bolnišnično osebje me je redno obveščalo o tem, kaj se dogaja z otrokom v času njegovega bivanja v bolnišnici	77,5%	1.002
K14	Zdravstvenemu osebju sem lahko postavil kakršnakoli vprašanja glede oskrbe oz. zdravljenja mojega otroka	85,5%	1.003
K15	Različni člani zdravstvenega osebja so mi dali nasprotujoče si informacije glede zdravljenja	24,8%	1.014
K16	Različni člani osebja, ki so skrbeli za mojega otroka oz. ga zdravili, so poznali njegove sedanje in pretekle zdravstvene težave	49,7%	958
K17	Menim, da je osebje, ki je skrbelo za mojega otroka, znalo poskrbeti za njegove potrebe	82,7%	1.013
K18	Člani osebja so bili na razpolago, ko je moj otrok potreboval pomoč zdravnika ali medicinske sestre	93,7%	999
K19	Člani osebja, ki so skrbeli za mojega otroka, so medsebojno dobro sodelovali	83,5%	997
K20	Menim, da če bi bil z oskrbo in zdravljenjem mojega otroka nezadovoljen, bi se o tem lahko pogovoril z bolnišničnim osebjem	58,3%	1.014
K21	Mojemu otroku je bila bolnišnična hrana všeč	33,3%	871
K22	Prostore in opremo (npr. postelja) za starše ali skrbnike, ki želijo noč prebiti v bolnišnici, bi ocenil kot dobre	59,2%	969
K23	Zdravstveno osebje je storilo vse, kar je lahko, da bi pomagalo mojemu otroku, če ga je kaj bolelo	90,7%	1.000
K24	Član zdravstvenega osebja mi je svetoval, kako skrbeti za otroka po odpustu iz bolnišnice	83,2%	980
K25	Član osebja mi je povedal, s kom lahko govorim, če me bo skrbelo za otroka, ko pridemo domov	73,3%	932
K26	Po odpustu iz bolnišnice sem razumel vse informacije o nadaljnjem poteku zdravstvene oskrbe mojega otroka	85,2%	990
K27	Menim, da mi je osebje, ki je skrbelo za mojega otroka, prisluhnilo	81,9%	1.003
K28	Menim, da je bilo osebje, ki je skrbelo za mojega otroka, prijazno	83,3%	1.004
K29	Menim, da je bolnišnično osebje dobro skrbelo za mojega otroka	91,0%	1.004

K30	Osebe, ki je skrbelo za mojega otroka, se je do mene vedlo spoštljivo in dostojno	87,9%	1.002
K31	Osebe, ki je skrbelo za mojega otroka, se je do njega vedlo spoštljivo in dostojno	91,9%	1.005
K32	Splošna ocena bolnišnične obravnave - povprečje na lestvici od 0 do 10	9,07	1.005

Otroci 9-13 let

Na raziskavo se je odzvalo in veljavno izpolnilo papirnati vprašalnik 564 otrok v starostni kategoriji 9-13 let (graf 11).

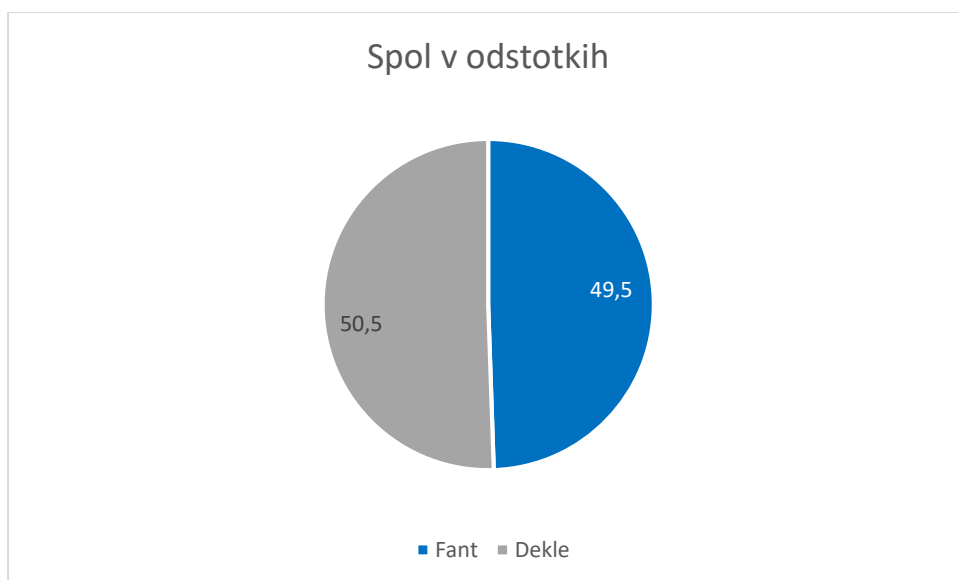

Graf 11: Odstotek veljavno izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah – otroci 9-13 let

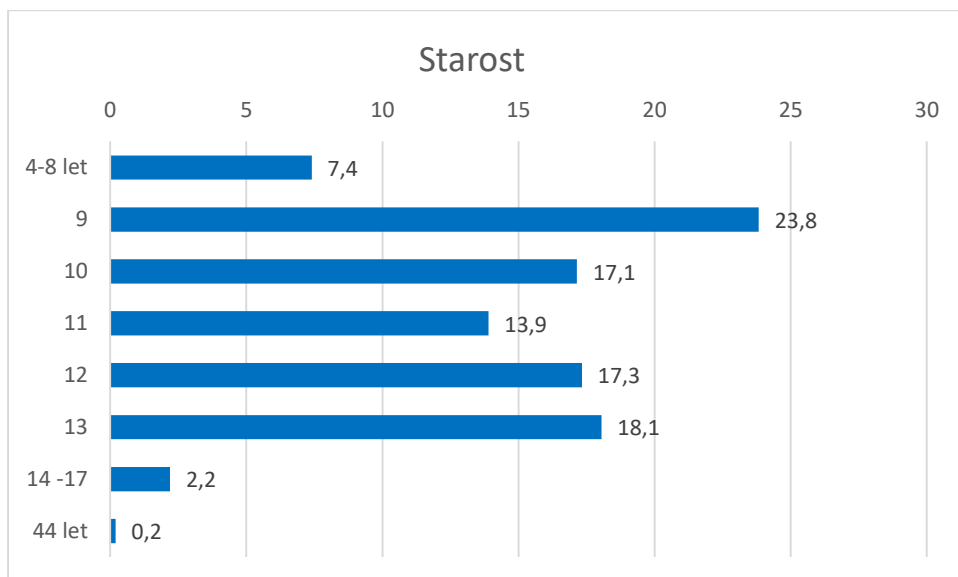
Demografski podatki

V starostni kategoriji otrok 9 – 13 let, ki so sodelovali v raziskavi, je bilo 50,5% deklet in 49,5% fantov (graf 12). Najštevilčnejši starostni skupini predstavljajo otroci, stari 9 let (23,8% vseh anketirancev v tej kategoriji) in 13 let (18,1%) (graf 13). Več kot 70% sodelujočih otrok v tej starostni kategoriji nima kronične bolezni (graf 14), pri čemer pa je le 28,8% otrok prvič prespalo v bolnišnici (graf 15).

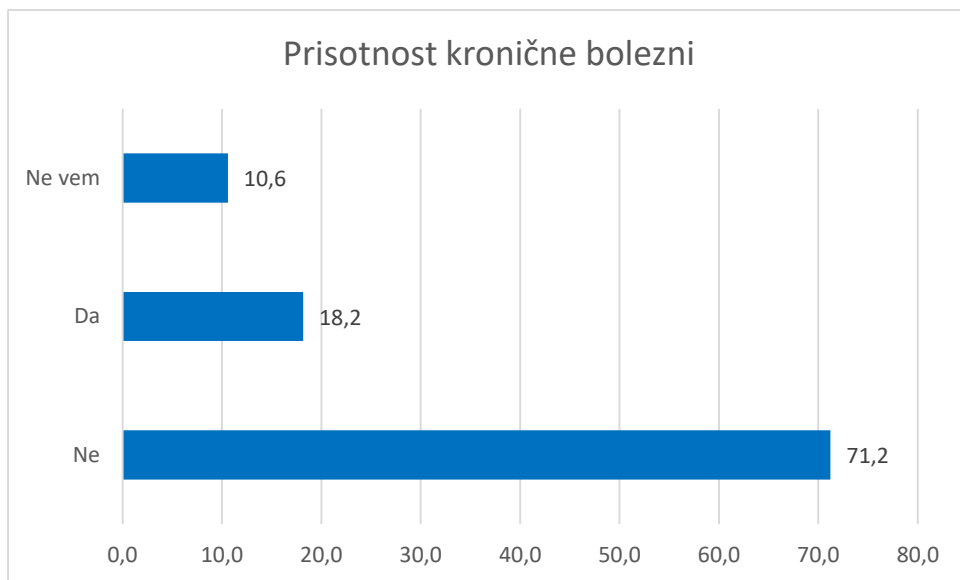
Preko 95% otrok govori v domačem okolju slovenski jezik (graf 16). Primer vprašalnika, ki so ga otroci prejeli po obravnavi, je dostopen na spletni strani [Moja izkušnja, naše zdravstvo](#), na kateri se nahajajo tudi podrobnejše informacije o raziskavi. Tabela 2 prikazuje izveček rezultatov za vseh 29 kazalnikov za otroke v starostni kategoriji 9-13 let.

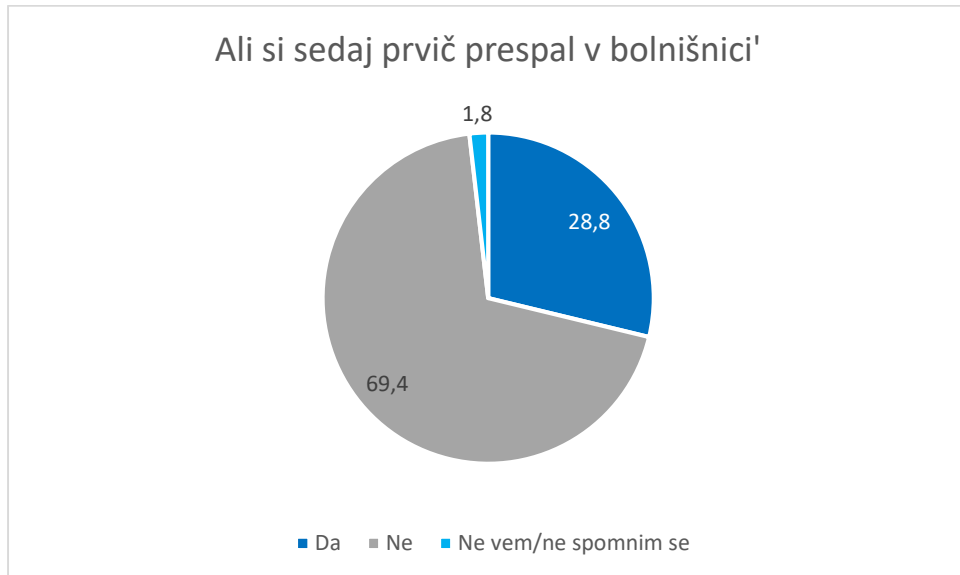
Graf 12: Spol otroka v odstotkih

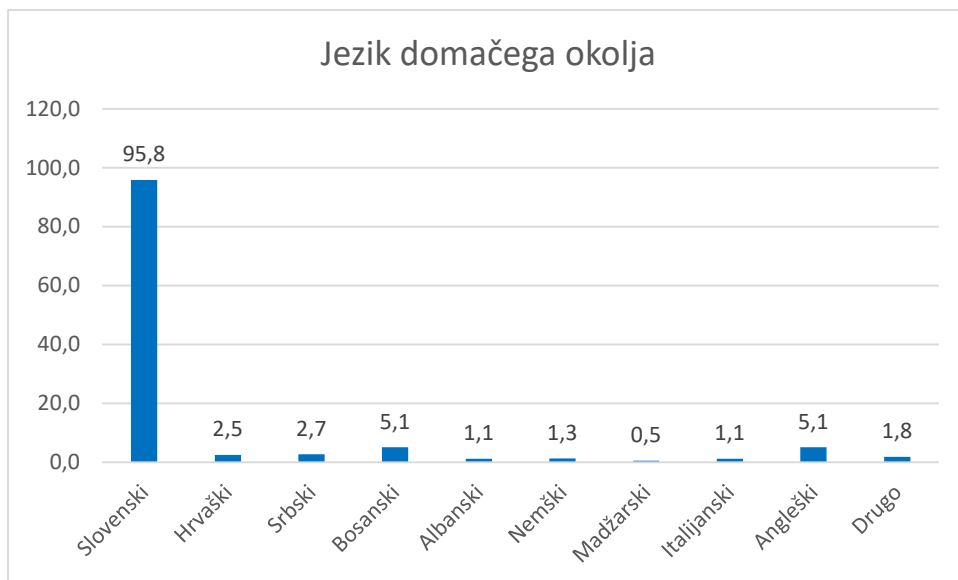
Graf 13: Starost otrok kategorije 9-13 let v odstotkih

Graf 14: Prisotnost kronične bolezni pri otroku v odstotkih

Graf 15: Odgovori na vprašanje »Ali si sedaj prvič prespal v bolnišnici?« v odstotkih

Graf 16: Govorjeni jezik domačega okolja v odstotkih

Tabela 2: 29 kazalnikov ankete PREMS v bolnišnicah - otroci (več o definicijah kazalnikov v prilogi 2)

	Opis	%	n
K1	Ko sem prišel v bolnišnico, me je osebje zelo prijazno sprejelo	91,3%	561
K2	Po prihodu v bolnišnico sem moral čakati dolgo, da sem govoril z med. sestro	4,5%	557
K3	Po prihodu v bolnišnico sem moral čakati dolgo, da sem govoril z zdravnikom	11,0%	538
K4	Ob prihodu na oddelek sem moral čakati dolgo, da sem dobil sobo	8,3%	542
K5	Bolniška soba mi je bila všeč	60,4%	535
K6	V bolniški sobi je bilo ravno prav glasno	81,7%	551
K7	V bolniški sobi je bila ravno prava temperatura	74,4%	558
K8	V bolniški sobi je bilo nekaj oz. veliko igrač in dejavnosti, s katerimi sem se lahko ukvarjal	49,3%	521
K9	Bolnišnična hrana, ki sem jo jedel na oddelku, je bila dobrega okusa	63,5%	521
K10	Bolnišnična hrana, ki sem jo jedel na oddelku, je imela ustrezno temperaturo	84,8%	525
K11	Porcije bolnišnične hrane, ki sem jo jedel na oddelku, so bile ustrezno velike zame	80,2%	520
K12	Postelje v bolniški sobi so bile udobne	94,1%	560
K13	V času bivanja v bolnišnici sem imel težave s spanjem (npr. zaradi hrupa, svetlobe, postelje ...)	54,2%	555
K14	Ponoči v bolniški sobi sem se počutil varno (da smo na varnem jaz in moje stvari)	91,4%	548
K15	Pred preiskavami ali zdravljenjem sem se počutil zaskrbljeno	69,9%	549
K16	Osebje, ki je skrbelo zame, mi je pred preiskavami ali zdravljenjem razložilo postopke	83,5%	544
K17	Osebje, ki je skrbelo zame, mi je predhodno razložilo, kaj bom med preiskavami ali zdravljenjem čutil (npr. dotik, vbod, omrtničenost ...)	79,1%	545
K18	Med bivanjem v bolnišnici mi je osebje pomagalo, če sem imel bolečine ali če mi je bilo neudobno	87,6%	475
K19	Med bivanjem v bolnišnici sem zaupal osebju, da me bo dobro zdravilo	88,1%	561
K20	Menim, da je bolnišnično osebje dobro opravljalo svoje delo	93,4%	560
K21	Bolnišnično osebje je bilo prijazno	98,6%	558
K22	Bolnišnično osebje si je vzelo dovolj časa zame	84,9%	557
K23	Bolnišnično osebje mi je prisluhnilo	89,1%	562
K24	Bolnišnično osebje se je odzvalo, ko sem ga potreboval	93,7%	558
K25	Bolnišnično osebje mi je posredovalo dovolj informacij o tem, zakaj sem v bolnišnici	86,8%	560
K26	Osebje mi je na razumljiv način razložilo, zakaj sem v bolnišnici	87,4%	540
K27	S starši/skrbniki sem čakal dolgo časa na odhod iz bolnišnice, potem ko je bolnišnično osebje reklo, da grem lahko domov	15,7%	534
K28	Jaz ali moj starš/skrbnik smo vedeli, kako ukrepati ali s kom se pogovoriti, če bi me doma kaj skrbelo glede mojega zdravja	98,3%	543
K29	Splošna ocena izkušnje bivanja v bolnišnici - povprečje na lestevici od 1 - "zelo slabo", do 5 - "zelo dobro"	4,35	551

Mladostniki 14-18

Na raziskavo se je odzvalo in veljavno izpolnilo spletni vprašalnik skupno 306 mladostnikov (graf 17).

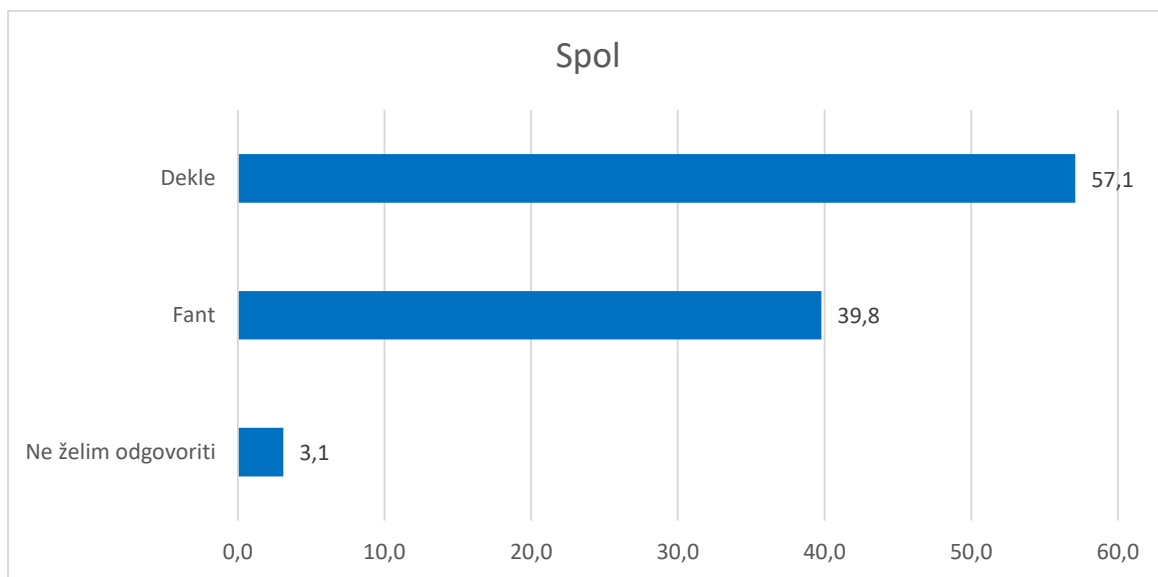

Graf 17: Odstotek vseh izpolnjenih vprašalnikov po bolnišnicah

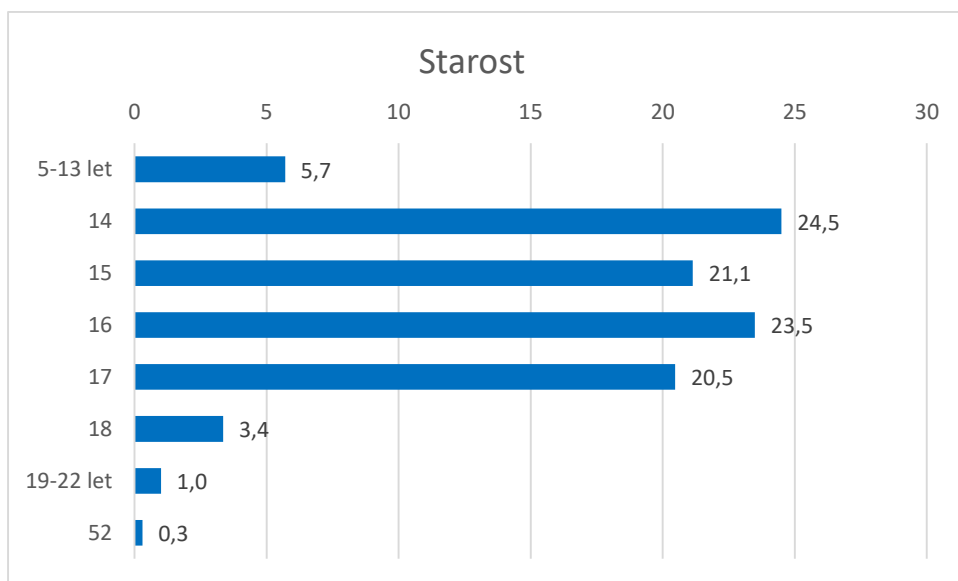
Demografski podatki

V starostni kategoriji mladostnikov 14 – 18 let, ki so sodelovali v raziskavi, je bilo 57,1% deklet, 39,8% fantov (graf 18), 3,1% anketirancev pa na to vprašanje ni želelo odgovoriti. Najštevilčnejši starostni skupini predstavljajo mladostniki, stari 14 let (24,5% vseh anketirancev v tej kategoriji) in 16 let (23,5%) (graf 19). Več kot 58% sodelujočih otrok v tej starostni kategoriji nima kronične bolezni (graf 20), 25,3% mladostnikov pa je ob tokratni hospitalizaciji prvič prespalo v bolnišnici (graf 21). Preko 91% mladostnikov govori v domačem okolju slovenski jezik (graf 22).

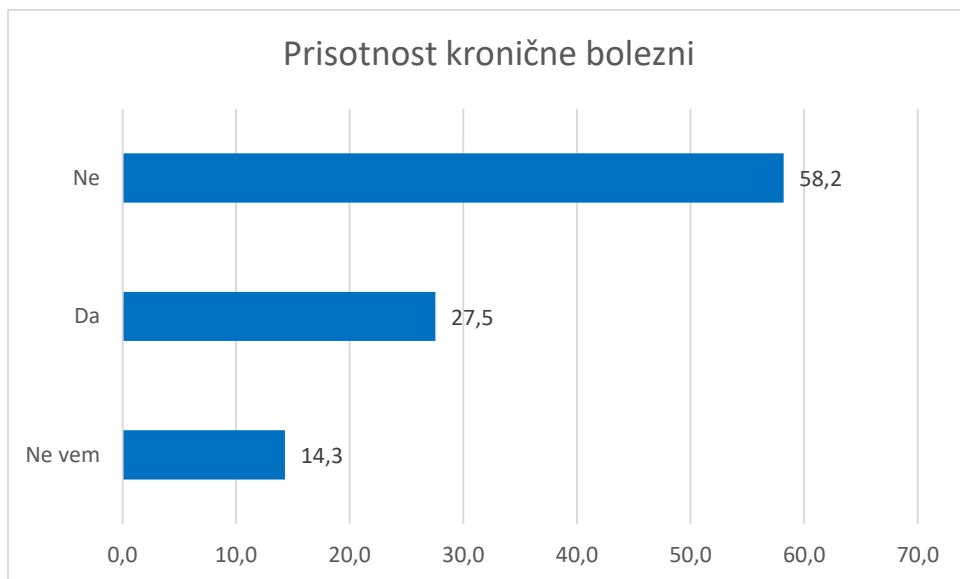
Primer vprašalnika, ki so ga mladostniki prejeli po obravnavi, je dostopen na spletni strani [Moja izkušnja, naše zdravstvo](#), na kateri se nahajajo tudi podrobnejše informacije o raziskavi. Tabela 3 prikazuje izvleček rezultatov za vseh 31 kazalnikov za mladostnike v starostni kategoriji 14-18 let.

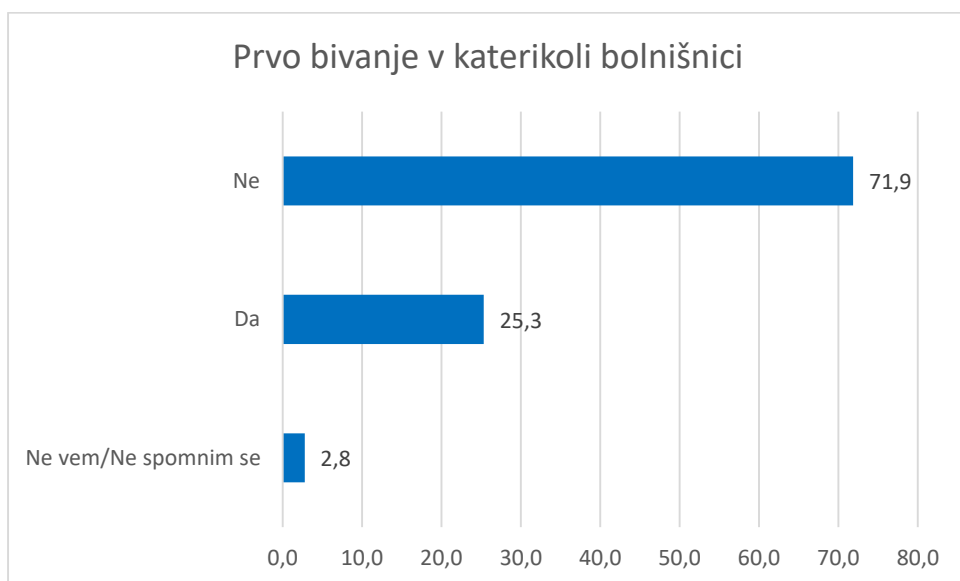
Graf 18: Spol v odstotkih

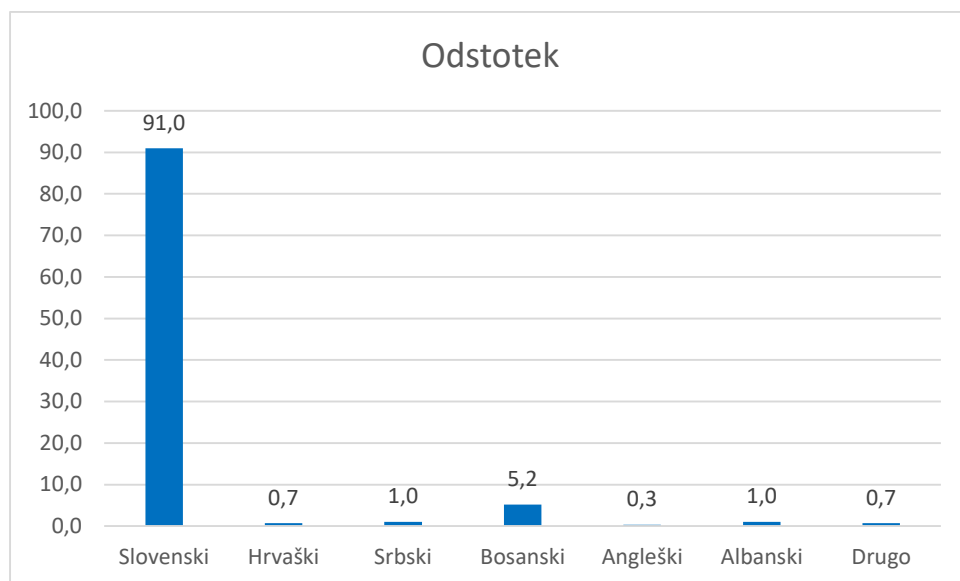
Graf 19: Starost v odstotkih

Graf 20: Prisotnost kronične bolezni v odstotkih

Graf 21: Prvo bivanje v katerikoli bolnišnici v odstotkih

Graf 22: Govorjeni jezik domačega okolja v odstotkih

Tabela 3: 31 kazalnikov ankete PREMS v bolnišnicah - mladostniki (več o definicijah kazalnikov v prilogi 3)

	Opis	%	n
K1	Ko sem prišel v bolnišnico, me je osebje zelo prijazno sprejelo	86,9%	306
K2	Po prihodu v bolnišnico sem moral čakati dolgo, da sem govoril z med. sestro/tehnikom	3,6%	305
K3	Po prihodu v bolnišnico sem moral čakati dolgo, da sem govoril z zdravnikom	9,2%	305
K4	Ob prihodu na oddelek sem moral čakati dolgo, da sem dobil sobo	4,6%	304
K5	V bolniški sobi je bilo ravno prav glasno	82,1%	302
K6	V bolniški sobi je bila ravno prava temperatura	73,4%	304
K7	V bolniški sobi za mlade moje starosti je bilo dovolj predmetov in dejavnosti, s katerimi sem se lahko ukvarjal	48,5%	305
K8	Bolnišnična hrana, ki sem jo jedel na oddelku, je bila dobrega okusa	51,6%	289
K9	Porcije bolnišnične hrane, ki sem jo jedel na oddelku, so bile ustrezno velike zame	74,6%	287
K10	Postelje v bolniški sobi so bile udobne	91,5%	305
K11	V času bivanja v bolnišnici sem imel težave s spanjem (npr. zaradi hrupa, svetlobe, postelje ...)	53,3%	306
K12	Med bivanjem na oddelku sem imel dovolj zasebnosti	64,9%	305
K13	Ponoči v bolniški sobi sem se počutil varno (da smo na varnem jaz in moje stvari)	90,2%	305
K14	Osebje, ki je skrbelo zame, mi je pred preiskavami ali zdravljenjem razložilo, kako bodo potekale	76,4%	296
K15	Osebje, ki je skrbelo zame, mi je predhodno razložilo, kaj bom med preiskavami ali zdravljenjem čutil (npr. dotik, vbod, omrtvičenost ...)	74,1%	293
K16	Med bivanjem v bolnišnici mi je osebje pomagalo, če sem imel bolečine ali če mi je bilo neudobno	84,8%	256
K17	Med bivanjem v bolnišnici sem zaupal osebju, da me bo ustrezno zdravilo	87,8%	304
K18	Pomembno mi je, če me obravnava moški ali ženski član bolnišničnega osebja oz. bi želel imeti glede tega izbiro	26,7%	303
K19	Menim, da je bolnišnično osebje dobro opravljalo svoje delo	88,4%	303
K20	Bolnišnično osebje je bilo prijazno	97,4%	304
K21	Bolnišnično osebje si je vzelo dovolj časa zame	85,1%	303
K22	Bolnišnično osebje mi je prisluhnilo	86,8%	302
K23	Bolnišnično osebje se je odzvalo, ko sem ga potreboval	93,7%	303
K24	Bolnišnično osebje mi je posredovalo dovolj informacij o tem, zakaj sem v bolnišnici	84,8%	302
K25	Različno osebje mi je dalo nasprotujoče si informacije	39,7%	297
K26	Osebje mi je na razumljiv način razložilo, zakaj sem v bolnišnici	85,8%	302
K27	Lahko sem sodeloval pri odločitvah glede moje zdravstvene oskrbe	56,0%	277
K28	Bolnišnično osebje je z menoj ravnalo spoštljivo	92,7%	302
K29	S starši/skrbniki sem čakal dolgo časa na odhod iz bolnišnice, potem ko je bolnišnično osebje reklo, da grem lahko domov	14,8%	283
K30	Jaz ali moj starš/skrbnik smo vedeli, kaj moramo storiti ali s kom se pogovoriti, če bi me doma kaj skrbelo glede mojega zdravja	96,1%	281
K31	Splošna ocena bolnišnične obravnave - povprečje na lestvici od 0 do 10	8,53	289

Priloga 1: Definicija kazalnikov raziskave PREMS o izkušnjah pacientov v bolnišnici - starši

	Definicija kazalnika	Enota
K1	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali je bil oddelek, na katerem je bil otrok, primerno opremljen oziroma ustrezno prilagojen fizičnim ali zdravstvenim potrebam otroka?	odstotek
K2	Delež staršev z odgovorom "Zelo čista" na vprašanje Kako čista sta bila po vašem mnenju bolniška soba in oddelek, kjer je bival otrok?	odstotek
K3	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali so vašemu otroku zagotovili zasebnost med oskrbo in zdravljenjem?	odstotek
K4	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali je bilo v bolnišnici dovolj dejavnosti, s katerimi se je otrok lahko ukvarjal?	odstotek
K5	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Če ste vi ali otrok uporabljali bolnišnično brezžično (WiFi) omrežje, ali je bilo dovolj dobro, da ste lahko na spletu počeli, kar ste želeli?	odstotek
K6	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali ste lahko z vašim otrokom preživeli toliko časa kot ste želeli?	odstotek
K7	Delež staršev z odgovorom "Da, vsi" in "Da, nekateri" na vprašanje Ali so se člani osebja, ki so zdravili vašega otroka, ob prvem stiku predstavili?	odstotek
K8	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali so vam člani osebja, ki so zdravili vašega otroka, razumljivo razložili, kako bosta potekala oskrba oz. zdravljenje otroka?	odstotek
K9	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali so člani osebja, ki so zdravili vašega otroka, komunicirali z njim tako, da jih je lahko razumel?	odstotek
K10	Delež staršev z odgovorom "Da" na vprašanje Ali je zdravstveno osebje skupaj z vami pripravilo načrt oskrbe oz. zdravljenja vašega otroka?	odstotek
K11	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali ste zaupali članom osebja, ki so zdravili vašega otroka?	odstotek
K12	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je zdravstveno osebje vključevalo v odločanje o oskrbi oz. zdravljenju vašega otroka?	odstotek
K13	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je bolnišnično osebje redno obveščalo o tem, kaj se dogaja z otrokom v času njegovega bivanja v bolnišnici?	odstotek
K14	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali ste lahko zdravstvenemu osebju postavili kakršnakoli vprašanja glede oskrbe oz. zdravljenja vašega otroka?	odstotek
K15	Delež staršev z odgovorom "Da, velikokrat" ali "Da, včasih" na vprašanje Ali so vam različni člani zdravstvenega osebja dali nasprotujoče si informacije glede zdravljenja?	odstotek
K16	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali so različni člani osebja, ki so skrbeli za vašega otroka oz. ga zdravili, poznali njegove sedanje in pretekle zdravstvene težave?	odstotek
K17	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali menite, da je osebje, ki je skrbelo za vašega otroka, znalo poskrbeti za njegove potrebe?	odstotek
K18	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali so bili člani osebja na razpolago, ko je vaš otrok potreboval pomoč zdravnika ali medicinske sestre?	odstotek
K19	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali so člani osebja, ki so skrbeli za vašega otroka, medsebojno dobro sodelovali?	odstotek
K20	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Če bi bili z oskrbo in zdravljenjem vašega otroka nezadovoljni, ali menite, da bi se o tem lahko pogovorili z bolnišničnim osebjem?	odstotek
K21	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali je bila vašemu otroku všeč bolnišnična hrana?	odstotek
K22	Delež staršev z odgovorom "Zelo dobro" in "Dobro" na vprašanje Kako bi ocenili prostore in opremo (npr. postelja) za starše ali skrbnike, ki želijo noč prebiti v bolnišnici?	odstotek
K23	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali menite, da je zdravstveno osebje storilo vse, kar je lahko, da bi pomagalo vašemu otroku, če ga je kaj bolelo?	odstotek

K24	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je član zdravstvenega osebja svetoval, kako skrbeti za vašega otroka po odpustu iz bolnišnice?	odstotek
K25	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je član osebja povedal, s kom lahko govorite, če vas bo skrbelo za otroka, ko pridete domov?	odstotek
K26	Delež staršev z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali ste po odpustu iz bolnišnice razumeli vse informacije o nadaljnjem poteku zdravstvene oskrbe vašega otroka?	odstotek
K27	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali menite, da vam je osebje, ki je skrbelo za vašega otroka, prisluhnilo?	odstotek
K28	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali menite, da je bilo osebje, ki je skrbelo za vašega otroka, prijazno?	odstotek
K29	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali menite, da je bolnišnično osebje dobro skrbelo za vašega otroka?	odstotek
K30	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali se je osebje, ki je skrbelo za vašega otroka, do vas vedlo spoštljivo in dostojno?	odstotek
K31	Delež staršev z odgovorom "Da, vedno" na vprašanje Ali se je osebje, ki je skrbelo za vašega otroka, do njega vedlo spoštljivo in dostojno?	odstotek
K32	Povprečna vrednost odgovorov pacientov na vprašanje Kako bi na splošno ocenili zadnjo obravnavo vašega otroka v tej bolnišnici?	povprečje

Priloga 2: Definicija kazalnikov raziskave PREMS o izkušnjah pacientov v bolnišnici - otroci

	Definicija kazalnika	Enota
K1	Delež otrok z odgovorom "Zelo prijazno" na vprašanje Kako te je sprejelo osebje, ko si prišel(-a) v bolnišnico?	odstotek
K2	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si po prihodu v bolnišnico govoril(-a) z medicinsko sestro?	odstotek
K3	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si po prihodu v bolnišnico govoril(-a) z zdravnikom?	odstotek
K4	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si ob prihodu na oddelek dobil(-a) sobo?	odstotek
K5	Delež otrok z odgovorom "Bila mi je všeč" na vprašanje Kako ti je bila všeč bolniška soba?	odstotek
K6	Delež otrok z odgovorom "Ravno prav glasno" na vprašanje Kako bi ocenil(-a) hrup v bolniški sobi?	odstotek
K7	Delež otrok z odgovorom "Ravno prava temperatura" na vprašanje Kako bi ocenil(-a) temperaturo v bolniški sobi?	odstotek
K8	Delež otrok z odgovorom "Bilo je veliko igráč in različnih dejavnosti" ali "Bilo je nekaj igráč in različnih dejavnosti" na vprašanje Ali je bilo v bolniški sobi dovolj igráč in dejavnosti, s katerimi si se lahko ukvarjal(-a)?	odstotek
K9	Delež otrok z odgovorom "Se strinjam" na vprašanje Ali meniš, da je bila bolnišnična hrana, ki si jo jedel(-a) na oddelku, dobrega okusa?	odstotek
K10	Delež otrok z odgovorom "Se strinjam" na vprašanje Ali meniš, da je imela bolnišnična hrana, ki si jo jedel(-a) na oddelku, ustrezno temperaturo?	odstotek
K11	Delež otrok z odgovorom "Se strinjam" na vprašanje Ali meniš, da so bile pri bolnišnični hrani, ki si jo jedel(-a) na oddelku, porcije ustrezno velike zate?	odstotek
K12	Delež otrok z odgovorom "Zelo udobne " ali "Dokaj udobne" na vprašanje Kako udobne so bile postelje v bolniški sobi?	odstotek
K13	Delež otrok z odgovorom "Vedno" ali "Včasih" na vprašanje Ali si imel(-a) v času bivanja v bolnišnici težave s spanjem (npr. zaradi hrupa, svetlobe, postelje ...)?	odstotek
K14	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si se ponoči v bolniški sobi počutil(-a) varno (da ste na varnem ti in tvoje stvari)?	odstotek
K15	Delež otrok z odgovorom "Zelo zaskrbljeno" ali "Nekoliko zaskrbljeno" na vprašanje Kako si se počutil(-a) pred preiskavami ali zdravljenjem?	odstotek
K16	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje, ki je skrbelo zate, pred preiskavami ali zdravljenjem razložilo postopke?	odstotek
K17	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje, ki je skrbelo zate, predhodno razložilo, kaj boš med preiskavami ali zdravljenjem čutil(-a) (npr. dotik, vbod, omrtničenost ...)?	odstotek
K18	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je med bivanjem v bolnišnici osebje pomagalo, če si imel(-a) bolečine ali če ti je bilo neudobno?	odstotek
K19	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si med bivanjem v bolnišnici zaupal(-a) osebju, da te bo dobro zdravilo?	odstotek
K20	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali meniš, da je bolnišnično osebje dobro opravljalo svoje delo?	odstotek
K21	Delež otrok z odgovorom "Zelo prijazno" ali "Prijazno" na vprašanje Kako prijazno je bilo bolnišnično osebje?	odstotek
K22	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si je bolnišnično osebje vzelo dovolj časa zate?	odstotek
K23	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je bolnišnično osebje prisluhnilo?	odstotek
K24	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali se je bolnišnično osebje odzvalo, ko si ga potreboval(-a)?	odstotek

K25	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je bolnišnično osebje posredovalo dovolj informacij o tem, zakaj si v bolnišnici?	odstotek
K26	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje na razumljiv način razložilo, zakaj si v bolnišnici?	odstotek
K27	Delež otrok z odgovorom "Čakali smo dolgo časa" na vprašanje Koliko časa si s starši (skrbniki) čakal(-a) na odhod iz bolnišnice, potem ko je bolnišnično osebje tebi ali enemu od staršev (skrbnikov) reklo, da greš lahko domov?	odstotek
K28	Delež otrok z odgovorom "Da" na vprašanje Ali si ti ali tvoj starš (skrbnik) vedel(-a), kako ukrepati ali s kom se pogovoriti, če bi te doma kaj skrbelo glede tvojega zdravja?	odstotek
K29	Povprečna vrednost odgovorov otrok na vprašanje Kako bi na splošno opisal(-a) svojo izkušnjo bivanja bolnišnici?	povprečje

Priloga 3: Definicija kazalnikov raziskave PREMS o izkušnjah pacientov v bolnišnici – mladostniki

	Definicija kazalnika	Enota
K1	Delež otrok z odgovorom "Zelo prijazno" na vprašanje Kako te je sprejelo osebje, ko si prišel(-a) v bolnišnico?	odstotek
K2	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si po prihodu v bolnišnico govoril(-a) z medicinsko sestro/tehnikom?	odstotek
K3	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si po prihodu v bolnišnico govoril(-a) z zdravnikom?	odstotek
K4	Delež otrok z odgovorom "Čakal(-a) sem dolgo" na vprašanje Koliko časa si moral(-a) čakati, da si ob prihodu na oddelek dobil(-a) sobo?	odstotek
K5	Delež otrok z odgovorom "Ravno prav glasno" na vprašanje Kako bi ocenil(-a) hrup v bolniški sobi?	odstotek
K6	Delež otrok z odgovorom "Ravno prava temperatura" na vprašanje Kako bi ocenil(-a) temperaturo v bolniški sobi?	odstotek
K7	Delež otrok z odgovorom "Dovolj" na vprašanje Ali je bilo v bolniški sobi za mlade tvoje starosti dovolj predmetov in dejavnosti, s katerimi si se lahko ukvarjal(-a)?	odstotek
K8	Delež otrok z odgovorom "Se strinjam" na vprašanje Ali meniš, da je bila bolnišnična hrana, ki si jo jedel(-a) na oddelku, dobrega okusa?	odstotek
K9	Delež otrok z odgovorom "Se strinjam" na vprašanje Ali meniš, da so bile pri bolnišnični hrani, ki si jo jedel(-a) na oddelku, porcije ustrezno velike zate?	odstotek
K10	Delež otrok z odgovorom "Zelo udobne" ali "Dokaj udobne" na vprašanje Kako udobne so bile postelje v bolniški sobi?	odstotek
K11	Delež otrok z odgovorom "Vedno" ali "Včasih" na vprašanje Ali si imel(-a) v času bivanja v bolnišnici težave s spanjem (npr. zaradi hrupa, svetlobe, postelje ...)?	odstotek
K12	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si imel(-a) med bivanjem na oddelku dovolj zasebnosti?	odstotek
K13	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si se ponoči v bolniški sobi počutil(-a) varno (da ste na varnem ti in tvoje stvari)?	odstotek
K14	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje, ki je skrbelo zate, pred preiskavami ali zdravljenjem razložilo, kako bodo potekale?	odstotek
K15	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje, ki je skrbelo zate, predhodno razložilo, kaj boš med preiskavami ali zdravljenjem čutil(-a) (npr. dotik, vbod, omrtničenost ...)?	odstotek
K16	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je med bivanjem v bolnišnici osebje pomagalo, če si imel(-a) bolečine ali če ti je bilo neudobno?	odstotek
K17	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si med bivanjem v bolnišnici zaupal(-a) osebju, da te bo ustrezno zdravilo?	odstotek

K18	Delež otrok z odgovorom "Da" na vprašanje Ali ti je pomembno, če te obravnava moški ali ženski član bolnišničnega osebja oz. ali bi želel(-a) imeti glede tega izbiro?	odstotek
K19	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali meniš, da je bolnišnično osebje dobro opravljalo svoje delo?	odstotek
K20	Delež otrok z odgovorom "Zelo prijazno" ali "Prijazno" na vprašanje Kako prijazno je bilo bolnišnično osebje?	odstotek
K21	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali si je bolnišnično osebje vzelo dovolj časa zate?	odstotek
K22	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je bolnišnično osebje prisluhnilo?	odstotek
K23	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali se je bolnišnično osebje odzvalo, ko si ga potreboval(-a)?	odstotek
K24	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je bolnišnično osebje posredovalo dovolj informacij o tem, zakaj si v bolnišnici?	odstotek
K25	Delež otrok z odgovorom "Da, velikokrat" ali "Da, včasih" na vprašanje Ali ti je različno osebje dalo nasprotujoče si informacije?	odstotek
K26	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali ti je osebje na razumljiv način razložilo, zakaj si v bolnišnici?	odstotek
K27	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali meniš, da si lahko sodeloval(-a) pri odločitvah glede tvoje zdravstvene oskrbe?	odstotek
K28	Delež otrok z odgovorom "Vedno" na vprašanje Ali je bolnišnično osebje s teboj ravnalo spoštljivo?	odstotek
K29	Delež otrok z odgovorom "Čakali smo dolgo časa" na vprašanje Koliko časa si s starši (skrbniki) čakal(-a) na odhod iz bolnišnice, potem ko je bolnišnično osebje tebi ali enemu od staršev (skrbnikov) reklo, da greš lahko domov?	odstotek
K30	Delež otrok z odgovorom "Da" na vprašanje Ali si ti ali tvoj starš (skrbnik) vedel(-a), kaj moraš storiti ali s kom se pogovoriti, če bi te doma kaj skrbelo glede tvojega zdravja?	odstotek
K31	Povprečna vrednost odgovorov otrok na vprašanje Kako bi na splošno ocenil(-a) svojo zadnjo obravnavo v tej bolnišnici?	povprečje

